

5021

2214

Q. F. F. Q. S.

60.

5.

FUNDAMENTUM FRUCTIFICATIONIS,

QUOD,

CONSENS. NOBIL. ET EXPER. FACULT. MED.
IN ILLUSTRI, AD SALAM SVIONUM, ATHENÆO

SUB PRÆSIDIO

VIRI NOBILISSIMI ET EXPERIENTISSIMI

D:NI DOCT. CAROLI
LINNÆI,

EQUITIS AURATI DE STELLA POLARI,

S:Æ R:Æ M:TIS ARCHIATRI,

MEDIC. ET BOTAN. PROFESSORIS REG. ET ORD.

ACADEM. SCIENT. UPSAL. HOLMIENS. PETROPOL.

BEROL. IMP. NAT. CUR. LONDIN. MONSPEL.

TOLOS. ET FLORENT. SOCHI,

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT,

STIPENDIARUS REGIUS

JOHANNES MART. GRÅBERG,

GOTHOBURGENSIS.

IN AUDIT. CAROL. MAJ. DIE XVI. OCTOBR.

ANNI MDCCCLXII.

Horis Ante Meridiem Confvetis.

U P S A L I Æ.

TULL-INSPECTOREN
I CarlsCrona,
Högaktad
HERR FREDRIC
G R Å B E R G,

HANDELSMANNEN
I Ystad,
Högaktad
HERR BENGT
G R Å B E R G,
MINE HÖGTÅRADE HERRAR FARBRÖDER.

*Wid utgifvandet af detta mitt Academiska arbete,
bar jag trodt min skyldigbet vara, att Eder
Mine Herrar Farbröder det samma ödmjukast tillág-
na, hälst jag altid tagit en synnerlig del i min välgång,
Jag nyttiar med fågnad detta tilfället, att på något
sätt tilbaka kunna förklara huru högt jag önskar E-
der all länglig och förnöjelig sållhet: då jag ock är
förvissad om den lyckan, att än vidare vara inneslu-
ten i Eder godhet. Det blifver mig deremot en glad
plikt, att med oafslåtelig vördnad framhärdar
MINE HÖGTÅRADE HERRAR FARBRÖDERS*

*ödmjuke tjänare
JOH. MART. GRÅBERG.*

TULL-INSPECTOREN
I Gôtheborg,
Hög aktad
HERR PETER GRÅBERG,
MIN HÖGTÅRADE KÄRASTE FADER.

Om det vore möjligi, att vid detta tilfället fulkomligen affskilda ett rått Faders hjerta i hela dess vidd: jag ville fåga, att vårdigt beskrifva Edert; så kunde jag dock icke hitsätta den längd af tid, den ömhet af kånslor, de kåningar af omsorger, som göra Föräldrars kärlek så stor och förundransvård. Jag skulle uttrycka en liten bild, men icke Eder sjelf och Eder varckeliga godhet. Huldaste Fader! en längre qvafd låga ville få ut, den största erkånsla ville öfverflöda, men jag inskränckes å ena sidan af för trångt utrymme, och å den andra af omöjeligheten. Huru önskade jag mig icke en större och ansenligare vidd, än detta Academiska bladet? Ja huru skulle någon skrift tilfredsställa den, som vet sig hafva åtnjutit stora välgerningar och icke blotta ord? Men huru skulle jag ens af någon erfarenhet kunna omtala den stora skilnad emellan gifva och taga? Jag hafver visserligen aldrig varit kånslolös vid någon af Edra välgerningar; men jag har allenast fått smaka fött-

söttman af det goda , som jag sedt kosta Eder svett och bekymmer. När jag betänker Eder mōda under de svåraste tider , och vet huru J ofta undandragit Edra egna behof och Edert nōje den penning , som varit ospard til min nytta ; när jag anser det kåra lif och den oskattbara upfostran, som näst Gud är mine Fôrâldrars gâfva: så ville jag önska mig i stånd, at visa något känbart tilbaka, så framt det icke vore, att se Eder i förlägenhet om min hjelp. Gifve Gud, att detta Academiska arbetet kunde bidraga något til den fâgnad jag vet i endast påsyftat , såsom en frukt af Eder mōda ! Huldaste Fader! icke dessa ofulkomliga tackfågelser , icke dessa små frukter, icke denna korta och förgångeliga fâgnad böra af mig påtänkas, såsom någon erkänna af ett så stort godt, som den Oändeliga förfâkrat sig sjelf vilja belöna med timmelig och evig välsignelse. Jag är tilfreds med det ena och stora jag önskar och jag vet, att Gud är Eder rika lön. Under denna förtröstan framhårdar jag med ouphörlig sonlig vördnad

MIN HÖGTÅRADE KÄRASTE FADERS

lydigste son

JOHAN MART. GRÅBERG.

I. N. D.

§. I.

Omnes inter scientias nescio an ulla his temporibus majora ceperit incrementa, quam Scientia naturalis, & ipsa in primis Botanica. Si enim hodiernam, cum illa quæ ante quinquaginta annos viguit, contulerimus, non minor sere, quam inter diluculum accrepusculum, vel potius inter lucem & tenebras deprehendetur similitudo: quod cuilibet tot *Muscos* & *Gramina* innumerasque Indicas & Africanas plantas, quæ nostra detexit ætas, nec non *Leges* rei Botanicæ præscriptas; nova *Genera*, quæ nuper sunt constituta, & *Differentias* specificas adcuratas, quibus singulæ jam plantæ determinantur, perpendenti facile patebit. Immo his maxime annis, grassante per Europam furore Bellonæ maximò, cum langvere perumque solent scientiæ, turmatim exorti sunt Botanicæ acutissimi, doctissimi, totumque fere Europæum im-

A

pleve-

pleuerunt orbem. Nonne *Allioni Stirpes Nicæenses & Hortum Taurinensem, Queerii Hortum Hispanicum, Go- uani Hortum Monspeliensem, Gerardi Floram Gallo-Pro vincialem, Hilli Floram Britannicam, Hudsoni Floram Anglicam, Meese Frisicam, Scopoli Floram Carniolicam, Gronovii Floram Virginicam alteram, Gorteri Floram In gricam, Oederi Floram Danicam, Leyseri Floram Halensem, Jacquinii Floram Austriacam & Americanam, Nob. Domini Præsidis Specierum Plantarum editionem alteram, &c.* ut taceam Imperatricem, quæ misit *Jacquinum* in Americi; Regem Sardiniae, qui *Donatum*, & Regem Daniae; qui *Forskålum* misit in Arabiam, intra paucos hos annos accepimus?

Scientia Botanica quantumvis ampla, infinitum quippe plantarum, quas per terram universam in usum hominum plantavit optimus Creator, complexa multitudinem, expeditas adeo hodie facilesque, per impigros Botanicorum labores, habet rationes, ut quilibet principiis hujus scientiæ degustatis, apprehensis terminis & legibus artis, ex ipsa *planta* Nomen & ex nomine ejus Historiam & quicquid de ipsa detectum sit pvideat. Ex Flore enim perspicit ad quam *Classem*, ad quem *Ordinem*, ad quodnam denique *Genus* planta pertineat; sub genere determinatas reperit *Species* cum suis Differentiis, unde statim *Nomen* Plantæ cum *Synonimis*, Locis natalibus & Affinitatibus cum aliis plantis innotescit. Pervolvens deinde *Synonima*, ad omnes ablegatur Auctores, qui ejus fecere mentionem, sicque omnia percipit, quæ de illa in arte detexerint Botanici, &, quod mireris, Planta Japonica, Peruviana aut Capensis qualiscunque, haud difficilis cognoscitur ac si domi foret prōgenita, idque ita ut nulla ratione gravis sit molestaque memoriarum nominumque copia, quod quidem tantopere veterum torsit ingenia. Quin etiam addere hoc ausim, quod

si planta nova fuerit aut obscura, id est imperfecte aut plane non observata, statim eam determinare valet, ut quisque eam in posterum Botanicus æque facile ac vulgares reperiat atque cognoscat. Facilitatem hanc Botanico Orbi præsttit Lumen nostro ævo accensum, quod hoc regnum ita collustravit, ut minima & maxima exotica Vegetabilia, quisque eadem perspicuitate videre queat, quam maxima & communissima viderunt antiquiores Botanici. Hoc vero lumen FUNDAMENTUM FRUCTIFICATIONIS vocant Botanici, vocabulum in orbe Botanico æque notum & frequentatum, ac in mundo civili numerus. Sed quantumcunque illud sit per vulgatum, paucitamen, arbitror, immo vix ulli ejus instituerunt analysis, veramque per vestigarunt indolem. Illud igitur brevi hoc specimine Academico pertractare conabor; C. L. benignam tuam censuram humillime expetens.

§. II.

Quamvis in aliis scientiis non pauca eruditionis veterum inveniamus vestigia, ut in Astronomia, Geometria, Chemia, Philosophia morum, Eloquentia aliisque disciplinis: nulla tamen apud veteres supersunt indicia solidæ tractationis in Historia naturali & Scientia Botanica. *Plinius*, compendium illud veterum in hoc studio eruditionis, satis superque ostendit ipsis vera defuisse fundamenta. Nec facile omnino fuit in tanta objectorum varietate, quæ tria continent naturæ regna, & quæ adeo tumultuarie & summa quasi confusione in tellure occurunt, distinctum reperire ordinem. Neque etiam hoc fieri unquam potuisset, nisi acutissimos produxisset Providentia viros, qui Fundamentum Fructificationis detegent, adque veros adiplicarent usus. FUNDAMENTUM FRUCTIFICATIONIS apud Botanicos audit ratio, quam in plantis distingvendis & combinandis ex fructificatione petunt. FRUCTIFICATIO est vegetabilium pars

temporaria, generationi dicata, antiquum terminans, novum incipiens. Phil. Bot. p. 52.

FRUCTIFICATIONIS partes sunt FLOS & FRUCTUS. FLORIS partes sunt CALYX, COROLLA, STAMEN, PISTILLUM. FRUCTUS partes sunt PERICARPIUM, SEMEN & RECEPTACULUM. Hæ igitur partes uno fructificationis nomine involvuntur.

§. III.

Primis, post palingenesiam litterarum, seculis, suspeso Botanici erant animo. Percipiebant facile tantam vegetabilium copiam ipsis oblatam distinto ordine tradiri neutquam posse, nisi in certas distribueretur classes atque ordines; longe enim facilis pauca, quam plurima inter se discernere; sed rationem dividendi maxime naturæ aptam invenire non poterant. Vegetabilia in *Herbas* primum & *Arbores* dispescabant; utrasque vero non nulli ex *Radice*, alii ex *Foliis*, alii ex *solo Natali*, alii ex *Uso*, alii ex *Alphabeto* dividebant; sed ubique tamen multa regnabat confusio.

Tandem in spissis adeo tenebris emicuit scintilla ex seculari ingenio GESNERO (*Conrado*), qui observabat plantas maxime congeneres fructificatione proxime convenire, licet differentiæ plantarum partes. Is enim in *Epistolis Medicinalibus*. Tigur. 1577. p. 113. de Flore & Fructu ita differit: *Ex his, potius quam foliis, stirpium naturæ & cognationes adparent: his notis (fructu semine & flore) Staphisagriam & Delphinium Aconito συμφύλας εἶναι Botavas facile deprehendi.* Unde etiam sollicite in suis figuris omnium primus separatim fructificationem delineare studuit.

CÆSALPINUS (*Andreas*) in libro *de plantis*, Florenti 1583. integrum Systema Botanicum ex fructu exstruxit. Maximus sane in Theoreticis omnium, qui ad finem usque superioris seculi vixerunt, hic fuit Botanicus. Metamorphosin plantarum, leges Systematis & longe

longe plurima, quæ ad nostram ætatem intacta jactuerint, Cæsalpinum dilucide atque distincte intellectissime, palam est. Ex fine plantarum ultimo argumentum duxit, quod planta ex Semine oritur, Radicem agit, & Caulem cum Foliis, Caulis florem, Flos Pericarpium, hoc Semina, unde Semen finis ultimus a natura obtentus & intentus; ex hac igitur parte fructificationis fundamentum Botanices erat desumendum, quod bene quidem erat collatum, sed artis nimium circumscriptum limitibus.

COLUMNA (*Fabius*) *Ecclesia p. altera. Romæ. 1616.*
foliorum inquit p. 69. effigies, in conferendis generibus parvi facimus; non enim ex foliis, sed ex flore Seminisque conceptaculo & ipso potius semine plantarum affinitatem dijudicamus, respondentem præsertim sapore in reliqua plantæ parte. Et p. 63. Præscripsit DEUS O. M. plantis, ut fructum & semen perficerent juxta genus suum, quod præterire non potest, & bucusque ab Herbariis studiosis non animadversum, nec ab ipso Dioscoride & antiquioribus.

Hæc exigua fuere primordia, & primæ scintillæ, quibus suam orbis botanicus debet lucem. Verum quidem est, quod magnus ille *Caspar BAUHINUS* in *Pinace. Basiliæ 1623.* hoc fundamentum non usurperet, sed hoc tamen ipsi facile ante oculos fuisse, valde mihi est probabile, cum plura genera ab eo tam distincte sint constituta, quæ sine hac luce præstare potuisse non videtur.

MORISONUS (*Robertus*) *in dialogo ad Hortum Blesensem auctum. Londini 1669. 8:vo* (ubi dicit: doctis in arte scribo, indoctos docebo), excitat fundamentum fructificationis, quasi nunquam antea cogitatum, & tandem in *Historia Oxoniensi. 1680. fol. justum fructificationi inadificant Systema, et si ad Fructum imprimis attenderit, neque opus hoc pro re dignitate absolvere potuerit; Rajus vero & Hermannus defectus supplere sunt conati.*

TOURNEFORT (*Josephus Pitton*) *in suis Elementis*
A 3

tis 1694. vel *institutionibus* 1700. totum ex fructificatione Systema masculine composuit & Florem etiam ante fructum habuit in fundamento classificationis; leges Systematicas distinctius, quam aliis quisquam intellexit; fixa primus Genera determinavit, & speciebus ex suo cuique genere Nomina propria imposuit; unde clara Botanica exorta est dies; hinc etiam amplissima ei laus, dum orbis stetere, tribuenda. PLUMIER hujus insistens vestigiis Americanas descripsit plantas. RIVINUS quidem ex flore & fructu, ut *Tournefort*, licet alio modo methodum construere laboravit, sed tanto operi pares non habuit vires.

Tandem reformata est Botanica per indefessam operam Nob. Domini PRÆSIDIS, cujus me præsentia vetat ea quæ promeruit dicere, verum interim res ipsa loquitur.

§. IV.

Exorta in re Botanica per fructificationem luce, ubi Genera determinare coeperunt, partes receptas fructificationis non sufficere varii intellexerunt Botanici, unde etiam Tournefort ipse ad varia genera plantæ habitum addere coactus fuit, genera ut servaret naturalia, neque diversa confunderentur; inde *Magnol.* in *Præfatione ad Hortum Monspeliensem*: *Puto*, inquit, *non certos omnino dari posse plantarum characteres, quibus varia earum genera perfecte & semper a se invicem distinguuntur*. Illud quidem tentarunt peritissimi Botanici, sed hæc tenus assecutus est *nemo*, nec mirum, nam desumi non potest hujusmodi character, nisi ex floribus & capsulis, vel ex seminibus, atque ex iis desumi semper non posse & experientia certo constat & uno & altero exemplo sic demonstro &c. Sed hæc locum habuit objectio, quamdiu intra arctiores limites includebantur Botanici, & secundum fundamenta TOURNEFORTII pro fructificatione tantum habebantur *Corolla*, *Pericarpium* & *Semina*: jam vero postquam *Calyx*, *Nectararia*,

Etaria, Stamina, Pistilla eorumque partes sunt addita, sufficientes plane adsunt notæ characteristicæ.

HEISTERUS tandem his omnibus peractis, ex magnō Anatomico fit Botanicus & contendit fundamen-tum fructificationis non sufficere & facilius Systema ex *Foliis* condi posse, cum plantæ Indicæ raro in nostris hortis flores producant & tamen cognosci debeant; ne-que enim se videre dicit, qua lege teneantur Botanici ad fructificationem potius stricte sequendam, quam exter-nas Plantæ partes. At vereor, ut valde sollicitus centu-riam plantarum Indicarum, quas antea non viderat, ex-plicare potuisset, cum Tiro singulas, visa fructificatione, mox determinare possit. Sed quidquid sit, Botanici fontem videre debent, unde Fundamenti fructificationis emanet veritas, ne pro veris falsa arripiant.

§. V.

SWAMMERDAM olim Metamorphosin Insecto-rum illustraturus, quod nempe ex *Larva* tam dissimili Declaratum, Denudatum s. Revelatum oriatur Insectum, exemplum sumit a Diantho, qui tam dissimilem Herbæ pro-ducit Florem, ut nemo crederet ejusdem esse plantæ, ni-si progredientem videret florem. Pari modo Botanici con-cipere debent fructificationem ex Herba metamorphosi producta, velut Papilio ex Larva, hoc solum cum discrimine, quod in una substantia cohærent Larva & Revelatum, sicuti Zoophyta. Nullum generare Insectum potest, antequam Metamorphosin subierit, nec ullum pariter vegetabile. Fructificatio igitur concipi potest velut animalculum plan-tæ, si ita dicere liceat, suis instruētum *Coleoptris* seu Ca-lyce, suis *Alis* seu Petalis, suisque *Genitalibus* seu Stami-nibus & Pistillis; cæteræ partes animalium ad vitam Fru-ctificationis non sunt necessariæ, utpote quæ ex ipsa herba suum habet nutrimentum. Itaque cogitamus florem tanquam Insectum solis genitalibus constans, quod vo-lat

lat & ab aere movetur, licet herbam non deserat *), marem *Vallisneriae* si forte excipias, cuius flores sub metamorphosi dimittunt Larvam, quod adeo in regno vegetabile rarum est, ac in animali frequens. In Entomologicis versatus aequa facile se exprimit, ubi Indici offeruntur Papillones, ac Botanicus ubi Indicos videt flores; sed si aliquis contenderet Infectum determinari posse, ubi parem larvarum Indicarum inveniret numerum, non magis hoc fieri posset, quam ut Botanicus nominaret herbas ante fructificationem. *Rana temporaria* primum larva est, Pisces exakte referens, postea duobus & mox quatuor instruitur pedibus & Pupa existit, tandem caudam amittit, & tum demum perfecta & Declarata audit. Ranam igitur cognitus, ex statu eam agnoscat perfectio, post metamorphosin: in plantis idem valet judicium. Ex foliis Seminibus omnes cognoscere plantas, idem esset ac omnia dignoscere Infecta ex eorum ovis; utrumque impossibile. Genera plantarum solo ex Fructu cognoscere idem est ac Infecta ex solo Abdomine estimare. Pari igitur, ut arbitror, fundamento plantas cognoscimus ex Herba Declarata seu singulis partibus fructificationis, ac Infecta ex Alis, Antennis, Ore reliquisque partibus. Si quis animal cognoscere volet, in statu perfectionis illud contemplari debet: e. g. *Cervus* ex ramosis noscitur cornibus; si igitur *Cervi Elaphi*, *Alcis* aut *Damae* foeminae occurront, dignoscere eas ex systemate nequeo, nisi una videre liceat marem. *Phalænæ antiquatæ & brumatæ* foemina alis destituta, pro Papilione haberi nequit, si mas absuerit. Pari ratione *Clutiæ*, *Cannabes*, *Humuli*, *Caricæ*

*) *Syst. Naturæ* p. 827. n. 13. *Flos planta interior nuda, exuta Herba mera Metamorphosi instar Infecti alligati volitantis, Coleoptrato Calyce, Alaris Corollis, constans solis viscerum Genitalibus Staminibus & Pistillis, quorum Germina adolescent in foecundum Ovarii Pericarpium, gravidum ovis seminum.*

rice foeminae &c. determinari non possunt sine mare; ex quibus omnibus liquido patet, non solum fructum pro fundamento fructificationis esse habendum, sed omnes floris partes eodem fructificationis nomine esse comprehendendas. Præterea Flos & fructus per se nihil aliud est, quam ipsa planta, spontanea lege naturæ debiscens, ut partes internæ pateant & aperiant substantiam Corticis in Calycem, Libri in Corollam, Ligni in Stamina, Medullæ in Pilillum, collectis filis in ultima semina. Syst. Nat. tom. 2. p. 827. Cognoscitur igitur planta ex interiori sua substantia, non vero ex crusta, tegumento aut larya.

§. VI.

Si descriptam haberemus historiam creationis, omnis quæ sperari unquam posset lux in fundamento constitudo nobis adfulgeret. Cum vero hæc desit, tenebris præteriti temporis pertentando progrediamur necesse est. Axiomatis loco haberi debet, quod *nulla* detur *Generatio æquivoca*, sed *omne vivum*, omnisque planta ex suo proveniat *semine* seu *ovo*. Omnia videmus viva suam multiplicare speciem, ut unum plura producat. Si ab hac multiplicatione retro tendimus, numerus perpetuo diminuitur, inque unitate nostra sistitur cognitio, nempe in uno individuo, ubi animal aut vegetabile Androgynum est, aut Hermaphroditum, vel in duobus individuis, mare nempe & foemina, ubi sexus est distinctus. Oceanici coarctati indies limites, seu quod idem est continentis dilatatio, quæ nostro ævo tantopere impugnatur, adeo nobis videtur palpabilis, ut si omnia tacerent ipsi loquerentur lapides. Nonne jam ubique etiam in summis montibus reperiuntur rudera & reliquiae maris ex stratis terrarum, ex Conchis marinis, ex petrificatis: Molluscis, Testaceis, Lithophytis & Zoophytis marinis. Ad ipsam quoque Politiam naturæ si attendimus, Insecta videmus facta ut plantas coercent; Ayes ad diminuendum superfluum In-

sectorum numerum; Feras & Carnivora, ut Phytivora intra limites contineant.

Omnis fateantur Theologi, cuncta hominum causa esse producta, vel saltem eis usui inservire, si non immediate, tamen mediate. Si totus mundus tam vastus fuisse creatus ac jam est, tamque artificiose constructus, nullo homine aut animali rationali producتو, tota hæc sapientia, quæ ex rebus creatis emicat, candela fuisse modio supposita. Quomodo igitur conciperemus terram continentem adeo magnam ab initio ut jam est, Animalibus Plantisque opertam, si nullus in terra esset homo, præter par unicum intra hortum Paradisi? Mihi etiam valde est probabile, quod summa illa, quæ in cunctis compendia querit, sapientia, quæque leges suas non mutat, sed accuratissimam in omnibus seruat proportionem, ab initio etiam unum creaverit individuum perfectum utriusque sexus, ex omnibus jam viventibus; quodque hæc individua singula sese multiplicaverint justa proportione pro dilatatione continentis: quamvis enim hoc sensim fiat, tamen non exiguum fit terræ habitabilis augmentum. Ponamus enim quartam tantum ulnæ partem ad littora maris addi per viginti annos; si dein omnia circa totum oceanum littora simul sumas, magna admodum per quadraginta annos existeret nova terra, vid. N.D. Præsidis Amoen. acad. tom. 2. p. 230.

Natura sibi est similis: a minimo semper progressitur in multiplicatione sui prodiga. Creator nunquam per plura fecit, quod per unum obtinere potuit. Et diluvium Noachi seu Deucalionis hæc nihilominus ad minimum redigisse animalium numerum, quæ cum vegetabilibus secundum Politiam naturæ exactam servare debet proportionem.

§. VII.

Simile a simili generatur. Quotquot prognatae sunt

sunt plantæ ab una prima vocantur individua totidem unius ejusdemque SPECIEI. Arctos admodum natura possit limites, ut quælibet species intra se generet, nec facile aliis & heterogeneis immisceatur. Hinc fit, ut parentem proles referat & individua ejusdem speciei fiant similia. Reæte autem species cognoscere, & perspicere, quænam individua ad unam eandemque speciem pertineant, quænam ad alias, hoc in Botanicis opus est, hic labor, ne unam naturæ speciem in plures diversas multiplicet Botanicus. Specialem imprimis cognitionem quærat ubique Naturæ mysta, ut plenam obtineat lucem. Species a natura plerumque sunt distincte determinatae; sed in generibus nonnullis peculiaribus adeo parvum habent discrimen, ut difficillime inveniantur limites: multoque difficilius verba, ad differentiam designandam satis apta atque adæquata. Quamvis vero individua unius ejusdemque speciei sibi satis sunt similia, tantam tamen interdum subeunt variationem, ut acutissimus quisque facile decipi queat. His vero mutationibus VARIETATUM Botanici indiderunt nomen. Notæ, quæ per se certam speciem non faciunt, sed solam varietatem, sunt *Sexus, Color, Magnitudo, Sapor, Odor, Tempus, Luxuriatio, Mutilatio & Hirritus*:

Ut in regno animali, Vacca alba, nigra, grisea, rubra &c. diversam non efficit speciem: ita nec COLOR florum in *Tulipis, Anemonibus, Primulis, Papaveribus* speciem variat.

MAGNITUDO, utpote comparativa, non magis plantas discernit, quam *Pygmæum* a *Gigante* inter Homines, Canes & reliqua animalia.

SAPOR nonnunquam immutatur, quod ex varietatibus *Pomorum & Pyrorum* oppido constat.

ODOR constantior quidem est, sed multum tamen

non raro mutatur; interdum etiam perit sine causa notabilis.

Omnis Flores PLENI sunt varietates, nec unquam speciem constituant propriam, in his enim Stamina in Petala abierunt, atque adeo castrati; multiplicata sic Petala tantum sibi alimenti attrahunt ex Germine, ut Pericarpium raro maturum producat fructum, quamvis Pistillum ejus a floribus simplicibus circumstantium, ejusdem speciei individuorum, sit fœcundatum, unde raro in talibus fructum videmus, nisi in nonnullis *Papaveribus*, *Delphinis*, *Anemonibus*.

Quamvis *Crocus*, *Cyclamen*, *Colchicum* &c. in nonnullis suis speciebus Autumno florem emittant, in aliis autem verno tempore, neque hanc legem unquam mutant, in diversas tamen ex TEMPORE florendie ea dividere species ideo non convenit, quia quo ad structuram ex aſſe sunt similia.

MUTILATI vocantur flores, qui Corollam ut congeneres producere deberent, sed tamen prorsus manent apetali; Climati hoc maxime debetur nimis frigido; *Tussilago Anandria*, florem apud nos sub dio nunquam aperit, at in Caldario radium explicat, *Silene portensis*, *Salvia verbenaca*, *Cistus salicifolius*, *Cistus guttatus*, *Campanula speculum*, *Thymbra verticillata*, *Teucrium Iva*, *Ammannia latifolia*, *Campanula perfoliata*, *Ipomoea pes tigridis*, *Ruellia clandestina*, *Ruellia Blechnum*, in hibernaculis nostris apetala sine Corolla florent & fructus nihilominus promunt, sed eadem haec plantae Mutilatae sufficientem nocte solem & aërem, nec non aquam & solum proprium, perfectas praebent Corollas. Immo *Lamium amplexicaule* raro apud nos corollatum conspicitur, nisi aëstates ei mirum in modum favent.

HIRSUTIES quidem constantior est quam qualitates priores, sed valde tamen mutatur a loco, ut Planta
quæ

quæ in humidis fere glabra sit, in siccis sæpe fit hispida, e.g. *Polygonum amphibium*. Et plantæ raro *spinas* deponunt ut *Vaccæ norlandicæ cornua*, sic *Pyrus sylvestris spinosa* est, sed *sativa inermis*.

Præterea heic non possum quo minus veterem ex agitem errorem popularem, etiam nostro tempore in optimis Botanicis reciduum, scientiæ valde noxiū: quod nempe ex varietatibus, ut faciant species, demonstrent eas diversas esse, eo, quod ex satis seminibus oriantur novæ plantæ, matri varianti simillimæ, & inde concludunt quod distinctæ hæc nisi essent species, enata planta non retineret matris faciem & perpetuo variaret: falsam enim fovent opinionem, quasi omnes ex loco forent varietates. Quot varietates *Brassicæ* e.g. *viridis*, *rubra*, *capitata*, *sabauda*, *lacinia*, *selenis*, *sabellica*, *botrytis* &c. plantatæ simil'es parentibus producunt varietates? atque ideo non distinctæ haberi debent species, verum totidem varietates. Sed hoc eorum ex satione experimentum ad species discernendas non magis valet, quam si quis in species distinguere vellet omnes varietates Canum, qui simile progenerant, si misceantur simillimiſ. Datur certe & alia varietatum ratio, quam locus; plantetur *Paeonia plena* in quocunque solo manet tamen *Paeonia* flore p'eno. Famosa *Peloria*, quæ per decennium luxuriavit in Horto nostro Academicō, & in yarium sæpe translata fuit solum, semper tamen sibi similis permansit, manifesto indicio, quod varietas unice non debeatur loco. Suspicor valde sub ipsa generatione varietates fieri ab extraneo fortassis mare, quamvis hoc exemplis satis perspicuis & sufficientibus etiamnum demonstrare in me non suscipiam.

§. VIII.

Positis licet, quod diximus, per naturam limitibus in generatione specierum, interdum tamen, licet rarissime, GENERATIONES HYBRIDÆ existunt. In regno anima-

animali communissimæ sunt generationes hybridæ inter Eqvum & Asinum, qui *Mulos* generant, sed hi Muli etsi utriusque sunt sexus, generare tamen nequeunt, neque inter se, neque cum suis parentibus. Unde canonem proclamarunt naturæ consulti universalem, quod hybrida semper sint sterilia: sed conclusio a particularibus ad universalia non valet. Nam *Fringilla Canaria* & *Spinus* generant inter se & progenies earum, certis saltem gradibus, est fertilis. Quod in regno vegetabili, licet rarius existant generationes hybridæ, videre licet ex *Amenitatis acad.* t. 3. p. 28. N. D. Præsidis, ejusque resolutione *questionis Petropolitanae de sexu plantarum*, *Petrop.* 1760. Exemplum hujus rei hac æstate in Horto Academico vidimus luculentissimum: heic enim per plures annos in eodem pulvillo crevit *Verbascum Thapsus* & *Verbascum Lychnitis*: *Verbascum Lychnitis* sponte seminatum est, & in progenie exorta est planta, quam nescio an ullus viderit *Botanicus* præter *Agerium*, qui antecentum, & quod excurrit, annos specimen ejus siccatum ad *Job. Baubinum* misit, qui plantam hanc vocabat *VERBASCUM angustifolium ramosum, flore aureo, folio crassiori.* in *Hist. p. 856.* Hæc planta matri est similis: Caule ramoso, Florum filamentis lana purpurascente, reliquisque partibus fructificationis, sed Patrem refert Magnitudine, Calycibus, Foliorum figura per caulem quidem nonnulli decurrente, non tamen folia sunt totaliter decurrentia ut in patre. Omnes, quas de Generatione Plantarum *Hybridarum* hic usque instituimus, observationes manifeste ostendunt, interiorem plantam seu fructificationem similem esse matri, exteriorem autem plantam seu larvam patris referre imaginem. vid. *Dissert. de Gener. Ambigena.* Verum quidem est, quod pleræque plantæ hybridæ per semina non propagent speciem, sed inde tamen non sequitur omnes hybridas esse steriles. Nam novum

vum illud *Tragopogon* quod N. D. Præses arte produxit, & in quæstione Petropolitana descripsit, quotannis propagatur seminibus. Sic etiam *Delphinium hybridum*. *Aman. acad. tom. 3. p. 37. n. 3.* non modo in Horti academici pulvillo inter patrem matremque exoritur, sed & seminibus propriis quotannis ferit. *Sorbus hybrida* ex *Aria* patre & *Sorbo* aucuparia matre incipit se sponte multiplicare in *Gothlandia*, ita ut incolæ novam constituant speciem nomine *amperbård* determinatam. Verbo: dum Stigmata cuiusdam plantæ asperguntur Polline peregrinæ speciei, fit inde in quibusdam experimentis seminum fœcundatio, in quibusdam non; ubi fœcundatio talis successit, prodeunt ex satis his seminibus plantæ dictæ *Hybridæ*, quæ Fructificatione referunt matrem, Herba vero potissimum patrem. Hæ sic natæ hybridæ, vel sunt fertiles, ut *Delphinium aconiti*, *Tragopogon hybridum* &c. vel plane steriles instar *Muli* persistunt, & licet florent, tamen nulla semina producunt, uti *Verbascum Thapsi*, *Veronica Verbenæ* &c. Inspectis harum sterilium floribus observantur Antheræ steriles, Polline omni destitutæ. *MUSA paradisiaca* e suo spadice primum flores foemineos producit; hisque defloratis demum masculos; grossi hujus Musæ antequam florent justam fere attigeret magnitudinem, & deinde maturantur absque omni semine intra fructum contento; hinc dicta fuit *Musa unica* planta nota, quæ destitueretur seminibus, & ope humana dividendo radices multiplicaretur. Optabat itaque N.D. Præses aliquando obtinere duas Musas eodem fere tempore, florentes, ut alterius præcociores flores foemineos alterius floribus masculis eorumque Polline fœcundaret, quod & ante triennium habuit; cum vero desumeret Antheras a floribus masculis pro alterius pistilli irroratione, observavit omnes has Antheras, etiam in floribus masculis polline omni destitutæ esse. Hinc concludebat *Musam paradisiacam* esse mere plantam hybridam, ortam forte a matre *Musa Bihai*

Bihai, & a patre etiamnum non determinando in-
dico.

§. IX.

Varii Botanici GENERA NATURALIA impugna-
runt, eaque omnino arbitraria esse voluerunt; sed fate-
or me non percipere quomodo, clarissima in luce, ita cœ-
cutire quæant homines oculati. Qui enim fructificatio-
nem viderunt in pluribus speciebus propriam *Hellebori*,
Aconiti, *Nigellæ*, *Mesembryanthemi*, *Commelinæ*, *Salviæ*,
Narcissi, *Campanulæ*, *Diosmatis*, *Ayenæ*, *Statices*, *Tro-
pæoli*, *Zygophylli*, *Passifloræ*, *Cassiæ* aliarumque plurium,
ex peculiaribus harum notis & præcipuo apparatu florum
satis videre potuerunt congeneres, floribus adeo sibi es-
se similes (præter notas accidentales, ut Color, Magnitu-
do &c.) ac unquam diversorum generum flores dissimi-
les, ita ut arbitriatum non sit removere quasdam speci-
es a Narcisso & ad Statices genus amandare, licet nota ali-
qua communis obtineretur.

§. X.

Suspicio est quam diu fovi, neque jam pro verita-
te indubia venditare audeo, sed per modum hypothese-
os propono: quod scilicet omnes species ejusdem gene-
ris ab initio unam constituerint speciem, sed postea per
generationes hybridas propagatae sint, adeo ut omnes
congeneres ex una matre progenitæ sint, harum vero ex di-
verso patre diversæ species factæ. TOURNEFORT in Cam-
panulis multas enumerat species, e. g. *Campanulas urticæ*
folio, *Lapsanæ folio*, *Echii folio*, *Tragopoginis folio*, *Bellidis folio*, *Cymbalariae folio*, *Jacobææ folio*, *Alliariæ folio*,
Blattariae folio, *Lycnidis folio*, *Leucoji folio*, *Ptarmicæ fo-
lio*, *Hesperidis folio* &c. Profecto qui primum videt *Digital-
em Thapsi*, facile crederet arte positum racemum *Digitalis*
ruberæ supra caulem *Verbasci Thapsi* loco hujus spicæ: nam
Digitalis Thapsi flores & fructus adeo exacte referunt *Di-
gitalis*

gitalem purpuream, ac (larva plantæ) Caulis & folia facie colore & decursione *Verbascum Thapsum*. Operæ omnino pretium foret, quod aliquis Botanicus hoc sibi sumeret experimentum, nempe ut castraret flores *Digitalis purpurea* & Stigmata ejus fœcundaret Antheris *Verbasci Thapsi*, ut patesceret an semina hujus *Digitalis rubra* terræ demandata darent *Digitalem Thapsi*. Falleret sane me multum mea conjectura, si hoc non foret; contra si quæsus responderet eventus validissimum præberet argumentum. Maximi hic erit procul dubio momenti labor posteris, ut hæc & plura ejusmodi instituantur experimenta, quæ si successi m habuerint, præsentem hypothesin in axioma converterent, quodque clavum dabit generum naturallium, dum forte species temporis esse adscribendas feliciter concludi possit. Cum enim plurimas Syngenesistas floribus Radiatis ex promontorio Bonæ Spei adductas considero, observo *radium* in illis esse subtus *cæruleum* aut *rubrum*, in aliis vero per orbem terris rarissime alio colore subtus quam supra pictus: tales sunt *Asteres*, *Xeranthema*, *Seneciones*, *Cinerariæ*, *Enulæ*, *Amelli*, *Gorteriæ*, *Calendulae*, *Arctotides*, *Osteospermata*, *Otbonnae*. In America Septentrionali plurimæ sunt Syngenesistæ, nempe quæ affines sunt *Heliantho*, ut *Rudbeckia*, *Tetragonotheca*, *Buphtalmum*, *Coreopsis*, *Milleria*, *Silphium*, *Chrysogonum*, *Melampodium*, *Polymnia*, omnes foliis triplinerveis aut trinervatis, qualia vix inveniuntur in aliis terræ partibus. *Gerania africana* Calyce tubuloſo, Petalis inæqualibus, Staminibus septem, Seminibus arista plumosa, adeo differunt ab aliis Geraneis, & inter se adeo conformia, ut ortus eorum primus ex unica specie videatur palpabilis. *Asteres americanæ borealis* multi, qui vix inter se limites admittunt, parem mihi videntur prodere originem. Plurima *Mesembryanthema*, quæ omnia in extremo progenerantur Africæ promontorio, idem evincere

cere videntur. Amplissimæ *Antholyzæ*, *Gladioli*, *Ixiæ*, *Wachendorfiae*, *Leucadendra*, *Proteæ*, *Penææ*, *Chironiæ*, *Pbylicæ*, *Diosmæ*, *Bruniæ*, Aloës perfoliatæ varietates, *Hemanthi*, *Antherica succulenta*, multæ *Ericæ*, *Passerinæ*, *Selagines*, *Hermanniaæ*, *Borboniæ*, *Asphalati*, *Xeranthema*, *Othomiæ*, *Seriphia*, *Lobelia*, *Cliffortiæ*, *Clutiæ*, quæ vix in illa alia inveniuntur orbis parte, hypothesin hanc valde redundunt probabilem. Pari modo in America Boreali, *Phlox Rhus*, *Vaccinia*, plures *Cratægi*, ambæ *Sarracenæ*, multæ *Polygonæ*, *Hedysara*, *Eupatoria*, *Querci*, ut hic taceam *Rhoes* & *Aëtæas* baccis lacticoloribus. Multi *Cacti*, & *Passifloræ* ex America australi, quæ alia in orbis plaga vix sponte crescunt, hypothesi nostræ probabilitatem conciliant. In plerisque magnis & per amplis Generibus plantarum, totidem se videre filias unius matris, sed diversi patris, versatissimus quisque p̄stat Botanicus, ut ejusmodi theoriam subolfacere nequeat. Num vero hæ species per manum O. Creatoris immediate sint exortæ in primordio, an vero per naturam, Creatoris executricem, propagatae in tempore, non adeo facile demonstrabitur, quamvis varia experimenta nova posterius videantur aestimare, sed multa adhuc desunt experimenta, antequam res clara satis fuerit. Si vero hoc experimentis fuerit confirmatum, nullas habebit amplius tenebras doctrina de Generibus plantarum, ex fundamento fructificationis determinandis. Nuquam vero gentium melius ejusmodi experimenta institui possent, quam ad Caput Bonæ Spei, ubi rapidissimi spirant venti; generatio enim aërem & ventum requirit, quo attractio Pistilli fortior & fœcundatio celerior fiat, dum Pollen Stigmati illabitur; & hæc præcipue est ratio, cur ex admirandis plantis Capensibus conjecturam fecerim.

§. XI.

Mira forte multis videbitur proposita hæc Thesis,
quæ

quæ ansam dare possit novis speciebus excogitandis, & credere quis poterit totam inde turbari Politiam & Oeconomiam naturæ; sed quod ad prius attinet, non sine ratione credo, tales species tot, jam tanta mundi ætate, esse productas, quot produci facile possibles sunt. Sed jurare tamen non audeo, plures jam non dari hodie in Europa plantas, quam ante centum & quadraginta annos cum Bauhinus Pinacem ederet *). Quod ad alterum, Oeconomia & Politia naturæ non minimum quidem turbatur; illa enim Insecta, quæ species plantarum Europæas ejusdem generis comedunt, species quoque exoticas, huc advectas vorant: *Tenthredo, Dermestes & Curculio Scrophulariæ* eadem aviditate edunt *Scrophulariam marilandicam*, ac suam *indigenam* *Scropulariam nodosam*.

§. XII.

CLASSES & ORDINES dari naturales, nemo dubitat Botanicus: *Palmæ* enim, *Orchides*, *Gramina*, *Compositæ*, *Umbellatæ*, *Bicornes*, *Contortæ*, *Columniferæ*, *Caryophyllaceæ*, *Asperifoliae*, *Stellatae*, *Cucurbitaceæ*, *Tricoccæ*, *Papilionaceæ*, *Siliquosæ*, *Verticillatæ*, *Filices*, *Musci* & *Fungi* nimium sunt palpabiles. In his naturæ ordinibus limites generum difficulter inveniuntur, ut non adeo facile dicatur, quid genus sit, quid ordo. Si *Umbellatæ* essent paucæ, non sine ratione uni possent subjici generi, æque ac *Asperifoliae*, *Verticillatæ*, *Stellatae* & aliæ. Ipsa autem efficit multitudo, ut Systematicus eam in genera plura dividere cogatur, quamvis per naturam non essent posita, alioquin nemo in tanta copia se expedire posset.

C 2

In

*) GENTIANAM quadrifoliam nullus negabit a *Gentiana persfoliata* ortam, cum fructificationes adeo differant ab aliis omnibus, ac inter se exakte convenient; Folia autem utriusque toto cœlo diversa species duas faciunt, quas nullus mortalius combinabit in unam.

In Senticosis nonnulli postulant *Fragariam* & *Tomentilam*, *Potentillæ* generi esse adscribendas: Si hoc concesseris, quo jure *Comaro*, *Geo* & *Dryadi*, immo *Rubo* & *Rosæ* idem denegabis privilegium, non video. Sed cautor Systematicus rectius hæc distingvit, neque noxam eo infert Scientiæ, sed eam faciliorem reddit. Ubi primum condebatur Systema Insectorum, *Papiliones*, *Sphinges* & *Phalenæ* uni suberant generi; sed necessarium omnino videbatur sapientiæ systematicæ tria ex his condere genera; quomodo enim quæso *Phalenæ* 500, *Sphinges* 50, *Papiliones* 300, atque adeo species 850 sub uno distingvi possunt genere, aptis differentiis? Similitudo quam inter se servant, quæ in uno sunt ordine naturali, & affinitas ordinum cum nonnullis generibus quasi conterminis, diversorum licet ordinum, ansam nobis subministrat credendi, quod T. O. Creator in ipso primordio unicum tantum vegetable ex quovis ordine naturali condiderit, postea vero arte, sibi soli reservata, species has adeo diversas se invicem fœcundare jussérit, donec tot procreata essent Genera, quot jam sunt distincta. Sed eo hæc mea procedit conjectura, ut documenta, quibus eam confirmem, non iuveniam: quapropter nec eam cuiquam obtrudo; sed poni tamen tanquam probabilis tantisper debet, quia sine hoc conceptu, clara ordinum naturalium idea vix unquam formari poterit.

§. XIII.

- Diectorum hæc est summa: concipimus
 I:mo. Quod T. O. Creator in ipsa creatione fecerit ex quolibet *Ordine naturali* unicam tantum speciem plantarum, a reliquis diversam habitu & Fructificatione.
 II:do. Quod has (1) invicem fœcundaverit: unde ex prole earum, mutata nonnihil fructificatione, facta sint totidem *Genera* classium naturalium, quot diversi parentes; & cum hoc vix fiat ulterius, etiam manu ejus omni-

potenti factum ponimus immediate in primordio. Sic omnia Genera primæva & unica specie constantia.

III:to. Quod ortis totidem Generibus, quot Individuis in primordio (2), hæ plantæ dein (forte in tempore?) fœcundatae fuerunt ab aliis diversi generis, & sic ortæ Species, usque dum tot sint productæ, quot nunc existant, persistente scilicet fructificatione Matris immutata in nato, cum habitu herbae mutato a Patre. Quod autem alia Genera in Species multiplicata sunt numerosissima, alia vero non, factum forte sit a facili generatione; dum *Veronica* 34, *Erica* 38, *Mesembryanthemum* 45, *Centaurea* 60, *Mimosa* 42. Species obtinuere, in *Epidemio*, *Montia*, *Lagæcia*, *Sauvagesia*, *Parnassia* unica persistit. Certe Flos *Parnassiæ* destitutus stylo & Stigmate ejusque loco foramine germinis pertusus est, supra quod Anthera unica post alteram collocatur Pollenque dimittit, ita ut peregrinæ plantæ Pollini vix accessus detur, adeoque nec aliis miscetur.

IV:to. Quod hæ species (3) interdum fœcundatae fuerint ex congeneribus, id est ex ejusdem generis aliis Speciebus, unde exortæ sint Varietates.

V:to Si hæc hypothesis (1. 2. 3. 4.) vel ut vera, vel probabilis assumitur, idea præsto est fundamenti fructificationis; nam inde ex Generationis ambigenæ legibus, sequitur ut proles similis facta sit Matri quoad fructificationem, sed dissimilis pro Patre, qua ipsam herbam, adeoque nulla alia Genera debent intrare *Ordines naturales*, nisi quæ sola modificatione fructificationis differunt. Adeoque etiam nec aliaæ species Genera intrare, quam quæ illibata Fructificatione materna, ab alieno patre mutata sunt quoad Herbam. *Sorbus hybrida*, ut ut facie externa partem referat, tamen Sorbi genus secundum matrem ingredi tenetur, quod sine hac theoria dubium esset. Hinc ratio aderit, cur fructificatione, habi-

tu, qualitate, viribus &c. conspirent quidam congeneres, sed & non nihil differant.

VI:to. Per hanc hypothesin quisque cordatus Botanicus admonetur, ut ad ortum specierum posthac sollicite attendat & experimenta instituat, utrum casu & arte produci queant; si hoc obtinetur, clavem habebimus huc usque desideratam Fundamenti fructificationis a priori, a posteriori haetenus tantum inductam & exemplis confirmatam.

VII:mo. Tum facile constabit, cur certae species ad se invicem adeo prope accedant, ut vix distingvi queant, ut *Astere americanus*, *Ericæ antberis muticis*; cur eadem *Mesembryanthema* & *Gerania heptandra* ad Caput Bonæ Spei; *Cacti* & *Passifloræ* in America, quod scilicet species ejusdem Generis inter se mixtae fuere.

VIII:vo. Sit interim hæc sententia vel hypothesis recipiatur, clavis adest fundamenti fructificationis a priori, quæ omnes aperit januas clausas in Systemate Vegetabili, & sine qua introitum a priori frustra qualiviris. Alioquin hæc lex quoque confirmata est Generibus, a posteriori huc usque stabilitis.

IX:no. Ex hac theoria luculenter patebit, cur veteres in construendis Generibus tantopere solliciti fuerunt de *Facie externa* seu *Habitu*, ne a fructificatione decepti falsum conderent Genus, ubi easdem haberent notas characteristicas. Hinc Botanicus, ubi videt adeo diversam faciem, ut non possit esse fratrum, adcuratius scrutari debeat fructificationem, donec inveniat discrimen; e.g. *Lophanthus* & *Nepetoides* relata sunt ad Genus *Hyssopi*, *Trixis* ad *Perdicum*, quia notas habent communes; sed natura distingvere has syadet, si ars inventire potest notas distinctiores. Eadem conjungere jubet *Cinerarium amelloidem* cum *Amello lycbniti*, si fieri unquam possit; duas autem has aut alias conjungere species

species sub eodem genere, sine notis a fructificatione desuntis, absurdum foret; Tum enim filum ariadnæum artis amitteretur, & in confusionem cuncta vergent; nam proles, licet Patri simillima, Matrem tamen sequi debet.

X:mo. Videmus etiam ex hac theoria quid sint *Ordines naturales*, cur eorum genera aliqua ex parte, quoad fructificationem consentiant, sed diversorum ordinum Generibus, ad fines imprimis ordinum, proprius accedant, ut hæsites non raro utrum uni an alteri sint propiores, e. g. *Artemisia* & *Filago* Syngenesistæ affines maxime evadunt Nucamentaceis, ut vix limites reperias. *Panax* esse videtur umbellata pericarpio solo baccato, sed *Araliam farmentosam* adeo prope attingit, ut duo tantum pistilla, a quinque *Araliæ*, distingvant. *Cornus* & *Coffea* Stellatæ videntur, sed Dumosis adeo propinquæ, ut limites vix deprehendas. *Phlox* velut medium est inter *Gentianam*, *Lytbrum* & *Lycnidem*. Hinc fluit etiam series, quem inter se servare debent Genera ejusdem ordinis, e. g. in Senticosis 1 *Rosa*, 2 *Rubus*, 3 *Fragaria*, 4 *Potentilla*, 5 *Tormentilla*, 6 *Sibaldia*, 8 *Dryas*, 9 *Geum*, 11 *Comarum*, 13 *Agrimonia*, 15 *Aphanes*, 16 *Alchemilla*, & in Multisiliquis 1 *Aquilegia*, 2 *aconitum*, 3 *Delphinium*, 4 *Nigella*, 5 *Garidella*, 6 *Isopyrum*, 7 *Helleborus*, 8 *Caltha*, 9 *Trollius*, 10 *Ranunculus*, 11 *Myosurus*, 12 *Adonis*. Hæc si aliter commiscentur, turbatur affinitas.

Ultimo ex data theoria perspicitur, cur congeneres & affines convenient structura, qualitatibus, viribus, ut pote ortæ ex eadem prosapia primogenia, quod alia ratione nulla explicari potest.

Verbo

Verbo: sine hac affinitate omnia permanebunt obscura in
Re herbaria; omnia vero per hoc Fundamentum fructifi-
cationis solvuntur, si dicto jam conceptui
generationis hoc fuerit su-
perstrūctum.

T A N T U M.

Pereximio Domino Auctori!

Digni sunt, qui virtute & industria lucent, quos
verbis laudemus, quoque possumus officio co-
lamus. Itaque commodiore hac occasione oblata,
me, cui insuper amicitia tecum contigit integerri-
ma, temperare non potui, quo minus affectum
meum testificarer. Gratulor igitur præclaram tu-
am industriam ingeniique dotes, quas abunde lo-
quitur Dissertatio in argumento, non minus ar-
duo, quam jucundo, egregie atque erudite elabo-
rata. Quin & eruditioris orbis plausum, sat amplum
præmium, tibi polliceri audeo.

CLAUD. BACKE.

